

Közgazdaság

TANULNI! TANULNI! TANULNI!

A MARX KÁROLY KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI EGYETEM LAPJA

PÁRTUNK KONGRESSZUSAI

A forradalmi munkáspártok életében igen fontos helyet foglalnak el a pártkongresszusok. A párt legmagasabb fóruma, legfőbb vezető testülete hivatott arra, hogy megszabja a párt programját, szervezeti szabályzatát, tevékenységének fő irányelveit és a legközelebbi feladatokat, amelyek megoldására mozgósítja szervezeteit, a munkásosztály és szövetségeseinek erőit. A pártkongresszus összehívja az eddigi harcok eredményeit, levonja azok tanulságait és útmutatást nyújt a harci tapasztalatok értékesítésére.

A Kommunista Magyarországi Pártja három héttel az 1918-as polgári demokratikus forradalom után, a szocialista forradalomért vívott harcban alakult meg. Rövid négy és félhónapos küzdelem eredményeképpen hatalomra vezette a magyar proletariátust.

E rendkívül gyors forradalmi fejlődés hónapjaiban a KMP nem tartott kongresszust. Hatalomra került, mielőtt első kongresszusát megtarthatta volna. Így tehát nem lehetett elfogadott Szervezeti Szabályzata, programja, s a legfontosabb elvi kérdéseket sem tudta tisztázni. Hogy méris a munkásosztály vezető pártjává vált, csak azért lehetett, mert útmutatást és programot adott a Nagy Októberi Szocialista Forradalom. Később, amikor a KMP, a proletárdiktatúrát színelő elfogadott egész szocialdemokrata párttal egyesült, tartottak ugyan kongresszust, de az egyesült pári kongresszusa nem kommunista pártkongresszus volt, hanem a reformista áruelők és a Tanácsköztársaság védelmére mozgósító kommunisták közötti harc színtere. A rendkívül súlyos bajok orvoslására, a párt újjáteremtésére és a szocialdemokrata összeesküvők felszámolására nem volt idő, mert a Tanácsköztársaságra tört imperialista túlerő a belső áruelők segítségével leverte az első Tanácsköztársaságot.

A Kommunista Magyarországi Pártja az ellenforradalom, a fasiszta diktatúra idején szerveződött újjá. Kongresszusát 1925 augusztusában Bécsben tartotta meg. Az I. kongresszus befejezte az illegális kommunista párt újjászervezését.

Fő feladata volt meghatározni a Kommunista Internacionálé irányelvei alapján a párt tevékenységét, akkor, amikor a hatalomért folytatott közvetlen harc lekerült a napirendről és az új forradalmi harcokra való felkészülés feladatai kerültek előtérbe. Huszoneket küldött vett részt a kongresszuson — többek között Rákosi, Landler, Révai, Al-pári, Gógös Ignác, Háman Kató és Vas Zoltán elvtársak. Jóváhagyták a viszonylagos stabilizációnak megfelelő átmeneti programot. Megszabták a reformista munkásszervezetekben végzendő munka irányelveit, jóváhagyták a legális Szocialista Egységpárt megszervezése terén végzett munkát. A kongresszus feladatát tűzte ki, hogy az MSZMP-ben dolgozó kommunisták vezessék a magyar munkás-ságnak ezt a pártját, amely bizonyos — bár igen korlátolt — lehetőségekkel rendelkezett. Ezzel lehetővé vált, hogy a KMP az MSZMP útján népszerűsítse a kommunista párt átmeneti programját, növelje befolyását a falun, elsősorban a nincstelen földmunkások és szegényparasztság körében. Harcot hirdettek az imperialisták háborús mesterkedései ellen, a Szovjetunió elismeréséért és a népek testvériségéért.

A II. kongresszust 1930 februárjában a Szovjetunióban tartotta meg a KMP. Ekkor volt a világgazdasági válság korszaka, amikor új forradalmi események érlelődtek, a szörnyű nyomorba taszított milliók keresték a kivezető utat. A kommunista párt volt az egyetlen párt, amelyik a kapitalizmus megdöntésének forradalmi útját világította meg. Ez a kongresszus azonban nem tudta a Kommunista Internacionálé és Sztálin elvtárs út-

mutatását kellően értékesíteni. Inkább megerősítette a közvetlen proletárforradalom stratégiáját, s egyben elvetette a demokratikus forradalom átmeneti szakaszát. Ennek következményeként a lehetséges szövetségek körét leszűkítette, megnehezítette a középarasztság — és a városi kispolgársággal való összefogást.

Mindemellett a KMP a munkásosztály gazdasági és politikai harcának egyetlen szervezője és ösztönzője volt, s a II. kongresszus is fontos irányelveket és útmutatást nyújtott a tökések elleni küzdelemben. Küzdött a válság terheinek dolgozóakra hárítása ellen, a szocialdemokrata párt által szervezett, 1930 szeptember elsején „néma tüntetést” barrikádok építéséig menő forradalmi megmozdulássá változtatta. Hangsúlyozta a szervező és felvilágosító munka fontosságát az üzemekben, a munkanélküli tömegek körében. Leszűkítette a megváltás nélküli földosztást, a parasztság körében végzendő felvilágosító munka fontosságát, a szegényparasztság támogatását, a munkás-parasztszövetség fejlesztéséért folytatott harc szükségességét. Tovább folytatta küzdelmét az imperialisták háborús mesterkedései, a sovinszta ideológia ellen. Népszerűsítette a Szovjetunió ötéves tervének eredményeit és a Szovjetunió elismerésének gondolatát.

Rendkívül fontos munkát végzett a szervezeti szabályzat megalkotásával, amelyben a demokratikus centralizmus elvét érvényesítette, s az illegális ideje alatt is a vezetőszerkesztés választását írta elő. E szervezeti szabályzat fontos szerepet játszott a párt szervezeti megerősítésében, s a tapasztalatok, amelyeket a párt a szabályzat megalkotásával szerzett, alapvető fontosságú tanulságokkal szolgáltak a KMP egész további munkájában.

A III. kongresszusig hosszú, küzdelmes idő telt el. Uralomra jutott a fasiszmus és kirobbantotta a II. világháborút. Ezzel egyidőben fejlődött az antifasiszta népront is és változott a párt közvetlen stratégiai célkitűzése. Azonban ezt a változást nem a párt kongresszusa szabta meg — erre nem volt ismét idő — hanem a Kommunista Internacionálé és Sztálin útmutatása. Célul tűzték ki Magyarország elszakadását a német fasiszmustól, kivezetését a szovjetellenes háborúból és megteremtését a szabad, független, demokratikus Magyarországnak. Ezt a politikai irányvonalat részletesen Rákosi elvtárs dolgozta ki kiszabadulása után és az ő vezetésével a párt illegális szervei és a Szovjetunióban létesített Kosuth-rádió tudatosította az ország lakosságában.

Ebben az időben is a párt mutatta az egyedüli kivezető utat, bár a párt harcát rendkívül módon megnehezítette a szörnyű fasiszta terror, a szocialdemokrata árulás, s úgyszintén az „angolváró” állellenzéki és jobboldali körök tevékenysége, akik háttámadták, szabotálták az ellenállás kifejlődését. 1943 nyarán ellenséges kezdeményezésre a KMP feloszlott, bár ezt a likvidátor határozatot sem arra illetékes fórum, sem kongresszus, de még széleskörű konferencia, vagy a Központi Bizottság plénuma sem hagyta jóvá. S a párt szervezeti irányítás hiányában nem tudták kifejleszteni a fegyveres nemzeti ellenállást, amit az akkori helyzet megkövetelt. Csak 1944 szeptemberében, a kommunista párt újjászervezése után indult meg a fegyveres partizáncsoportok alakítása és bizonyos mértékben a fegyveres ellenállás is. Ezek a csoportok nyújtottak némi segítséget a hazánkat felszabadító szovjet hadseregeknek. Véget ért a 25 éves illegális, s hazánk történelmének fordulópontjához értünk.

A magyar munkásosztály feladata volt az országot újjáépíteni, politikai hatalmát megerősíteni, amihez szintén a pártnak kellett utat mutatnia. Ilyen helyzetben ült össze az MKP III. kongresszusa.

A párt a reakciós törekvések megállítására, a munkahősiesség továbbfejlesztésére hívta fel a munkásosztályt és a dolgozó parasztságot. Követelte a nemzetgazdaság demokratikus reformját, s tennivalónak a 3 éves terv kidolgozását jelölte meg. Jelszava széles visszhangra talált a lakosság körében: „Nem a tökéseknek, hanem a népek építjük az országot!”

A kongresszus külön programtervezetet fogadott el a mezőgazdaság gyors fejlesztésére, követelte a mezőgazdaság kizsákmányolt dolgozó munkaviszonyának mielőbbi demokratikus szellemben történő rendezését. Foglalkozott a mezőgazdaság gépesítésével és a nagyüzemi termelés, a szövetkezeti mozgalom általános fejlesztésére mutatott.

Követelte a koalíció megtisztítását, a nyugati imperialisták ügynökeinek eltávolítását, s a Duna völgye országaival, és a Szovjetunióval való gazdasági és politikai együttműködést. Az MKP vezetésével baloldali blokkot hozott létre a tőkés-földbirtokos-kulák reakciós tömb ellen. Ugyanakkor hirdette, hogy mindég kész a nyugati tőkés országokkal való baráti és gazdasági kapcsolat fejlesztésére, de csak egyenrangú félként! Nem engedjük csorbítani függetlenségünket és megsérteni nemzeti méltóságunkat!

A kongresszus megszabta a párt erősítésének feltételeit, a dolgozó parasztság legjobb elemeinek és az értelmiség dolgozó legjobbjainak megnyerését. A párt taglétszáma rohamosan nőtt, kifejlődött az országos falyjáró mozgalom, mely nagymértékben segítette a tömegeket annak a megítélésében, hogy pártunk valóban a nép pártja. Új szervezeti szabályzatot is alkotott, hogy mindennapi fegyvert adjon a szervezetek kezébe, hogy az egész nép pártjává válj, hatalomra kerül, az állam kormányzásában nagy szerepet játsszon, hősies múltú Magyar Kommunista Párt jól állja meg a helyét.

A IV. kongresszus 1948 június 12-én ült össze.

Ez a kongresszus értékelte a jobboldali szocialdemokraták leleplezéséért, a baloldallal való forradalmi egységért és a munkásosztály egységes forradalmi pártjairól folytatott harc eredményeit. Kimondta a szocialdemokrata párt baloldalával való egyesülést, a marxizmus—leninizmus eszméi alapján.

A szocialdemokraták e kongresszussal egyidőben tartották XXXVII. kongresszusukat, s azok a baloldali párttagok, akik a Magyar Kommunista Párt politikája alapján a munkásosztály egységes pártjának megerősítéséért szálltak síkra, a szocialdemokrata kongresszusról a parlamentbe vonultak át, az MKP IV. kongresszusának színterére, hogy együttesen tárgyalják meg a Magyar Dolgozók Pártjának I. alakuló kongresszusát. Az alapszervezetek, a megyei, járási és budapesti pártbizottságok, még a kongresszus előtt egyesültek, ez a kongresszus befejezte a két párt marxizmus—leninizmus elvei alapján történt egyesülését.

Az MDP I. kongresszusa el-

fogadta a párt programnyilatkozatát és az új szervezeti szabályzatot is, amelyben a kommunista pártok felépítésének alapelveit, a demokratikus centralizmust érvényesítik. Az új tagok felvételében a kongresszus növelte az alapszervezetek taggyűléseinek szerepét, bevezette a tagjelöltséget, s a felvételre két párttag ajánlását írta elő. Az I. kongresszust valóban a párt jelentős politikai és szervezeti megszilárdulása követte.

Az MDP II. kongresszusa 1951 februárjában ült össze, hogy összegezze a szocialista építésben elért sikereket és megszabja a további feladatokat. Az azóta eltelt időben teljesítettük, illetve túlteljesítettük a hároméves tervet és hozzákezdünk az ötéves terv végrehajtásához. A kongresszus határozatot fogadott el a terv módosítására vonatkozóan, hogy gyáripari termelésünk az előirányzott 86,4 százalékhelyett legalább 200 százalékkal, nehéziparunk 104,3 százalékhelyett 280 százalékkal emelkedjen.

E felemelt terv túlzott volt. A sikerek után emelhetjük a tervet, de nem ilyen mértékben. A túlzott ütemű iparosítás aránytalanságot idézett elő a mezőgazdaságban. Elmaradt a könnyűipar fejlődése is és az aránytalanságok kétségessé tették a nehézipar tervének végrehajtását is.

A II. kongresszus határozatait tehát nem tudtuk teljes mértékben végrehajtani, mert a terv-előirányzatot túlzottan megemeltük. A termelőszövetkezeteknél is a túlzott létszámemelésre törekedtünk és elhanyagoltuk az egyéni parasztgazdaságok fejlesztését. A dolgozó nép életszínvonalának emelkedése megakadt — sőt, egy időre vissza is esett.

Ezeknek a hibáknak azonban nem szabad elhomályosítani szocialista építőmunkánk sikereit, hatalmas eredményeit. Pártunk az elkövetett hibákból levonta a tanulságokat, s a hibákat már jórészt ki is javította. A II. kongresszus tehát sok tekintetben maradandó útmutatást nyújt a szocialista építőmunkához. Megállapítja az építőmunka és a kultúrforradalom szoros összefüggését, a békemozgalom fokozásának szükségességét, a politikai éberség fejlesztését és a pártszervezetek további erősítését — különösen a falun.

A II. kongresszus határozatot hozott a szervezeti szabályzat egyes pontjainak módosításáról, melyet a DISZ fejlődése, a termelőszövetkezeti mozgalom erősödése tett szükségessé. A felvétel korhatárát 16. évről 18. évre emelte és biztosította a pártszervezetek létesítését a termelőszövetkezetekben.

Azóta pártunk ereje nagymértékben növekedett és ma már az egész párttagság vitatja az új szervezeti szabályzatot, amelyet a mostani kongresszus tárgyal meg és fogad el.

Nem kétséges, hogy a III. kongresszus is nagy munkát végez majd — és előreviszti egész szocialista építőmunkánkat. Kifejlődő szerepet tölt be pártunk fejlődésében, a bőség, a boldogság, a szocialista Magyarország megerősítésében.

(Nemes Dezső Propagandistában megjelent cikke nyomán.)

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének ülése

A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetősége ülést tartott a következő napirenddel:

1. Az MDP Központi Vezetősége kongresszusi beszámolójának irányelvei. Előadó: Rákosi Mátyas elvtárs.
2. Az államigazgatás és tanácsok feladatairól szóló beszámoló irányelvei. Előadó: Nagy Imre elvtárs.
3. A szervezeti szabályzat tervezetéhez érkezett módosítások. Előadó: Acs Lajos elvtárs.

A Központi Vezetőség egyhangúan jóváhagyta Rákosi Mátyas és Nagy Imre elvtársak által előterjesztett irányelveket, s tudomásul vette Acs Lajos elvtárs beszámolóját, az MDP szervezeti szabályzata tervezetéhez érkezett módosításokról.

Előre a vizsgák sikeréért!

Rendszeres időbeosztással készülünk fel minden egyes vizsgára!

Kongresszusi küldötteink

Egyetemünket két elvtárs képviseli a Magyar Dolgozók Pártja III. kongresszusán: Fogarasi Béla, egyetemünk rektora és Illés János a pártbizottság titkára. Mindkét elvtárs a IX. kerület küldötte.

Pályamunkákról

A tanszékek részéről meghirdetett pályázatoknak az a célja, hogy elősegítse hallgatóink továbbfejlődését, előrehaladását. Az elmúlt évben azonban a jelentkezők közül sokan nem írták meg pályázatukat. A tanszékek elhanyagolták az ellenőrzést, hosszú hónapok múltak el és ezalatt egyszer sem kérték számon a jelentkezőktől, hogy milyen munkát végeznek. A jelentkezők nagyrésze pedig nem tartotta kötelességének a pályamunka megírását. A mult év tapasztalataiból okulva a tanszékek az idén fokozott figyelemmel fogják kísérni a résztvevők munkáját.

A Gazdaságtörténet tanszék megbeszélésre hívja össze a pályázókat, hogy az anyaggyűjtéssel, a jegyzeteléssel kapcsolatban útmutatásokat adjon. Rendszeresen kíván foglalkozni a pályázókkal a továbbiak során is.

Az Ipargazdaságtan tanszék a pályázókat egy-egy tanárségédhez osztja be. A pályázók nagyrésze már megkapta az irodalmat, sőt néhányan már hozzáfogtak a tanulmányok írásához (pl. Grózy elvtárs). Sokan azonban még fel sem vették a kapcsolatot a tanszékkel.

Ebben az évben a pályázatra jelentkezők száma a mult évéhez képest jelentősen megnőtt. (Az Ipargazdaságtan tanszéken kétszeresre, a Gazdaságtört. tanszéken 23-ról 33-ra nőtt a tavalyihoz képest a jelentkezők száma.)

A tanszékek feladata, hogy nyújtsanak komoly segítséget a pályázóknak. A jelentkezők feladata pedig, hogy ne hátráljanak meg a nehézségek előtt és írják meg pályamunkájukat!

Az ösztöndíjakról

Az ösztöndíjak júniusi összegével kapcsolatban a legkülönbözőbb híresztelések terjedtek el. Ezekkel szemben közöljük a tényleges helyzetet.

1. Az I—II. évf. júniusban teljes havi ösztöndíjat kap.
2. A III. évf. június első felére rendes ösztöndíjat (félhavi), június második felére és júliusra termelési gyakorlati ösztöndíjat kap. Ennek összege a hat hétre:

I. kategória:	1029 Ft
II. kategória:	862 Ft
III. kategória:	687 Ft

A hallgatóknak a besorolása az egyes kategóriákba ugyanazoknak a szempontoknak az alapján történik, mint az ösztöndíj megállapításánál.

3. Azok a gazdaságföldrajz-szakos hallgatók, akik terepgyakorlatra mennek, a termelési gyakorlati ösztöndíj helyett, terepgyakorlati ösztöndíjat kapnak. Ennek összege a hat hétre:

I. kategória:	1122 Ft,
II. kategória:	876 Ft.

Emellett azokon a napokon, amikor kiszálláson vannak, 16 forint ételmezési térítést kapnak.

4. A júniusi tanulmányi prémiumokat teljes havi összegben fizetik ki, minden jeles és kitűnő hallgatónak.
5. Családi pótlékot minden arra jogosult, júniusban teljes összegben kap. A termelési gyakorlaton résztvevők júliusra is kapják.
6. Minden olyan hallgatónak, aki nem Budapesten lesz termelési gyakorlaton, az oda- és visszautazási költségek 50 százalékát megtérítik.

GAZDASÁGI ÉLETÜNK EGYES KÉRDÉSEI A KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNY TÜKRÉBEN

TERVEZÉSI KÖNYVTÁR, BUDAPEST, 1954

Könyvalakban jelent meg egyetemünk tudományos ülészakánának anyaga. Vedd meg, tanulmányozd!

Kedves Közgazdász

Veres Pálné utcai Mosoda

Nagy feladat előtt állunk a most lezáruló tanévvel. A tanulóknak egy része az életpályáján a közgazdász munkáját választotta, a többségük azonban a felsőbb tanulmányok felé fordult.

Sokkal fontosabb az egyetem, vagy főiskola megválasztása mint annak eldöntése, hogy egy fiatal az általános iskola elvégzése után, melyik középiskolában kíván továbbtanulni.

Mi, a Zalaegerszegi Közgazdasági Technikum tanulói voltunk négy éven keresztül. Ez alatt a négy év alatt sokat foglalkoztunk a politikai gazdaságtannal és nagyon megkedveltük a közgazdasági tantárgyakat. Természetesen az, amit mi a középiskolában tanultunk, kicsi része annak a tudománynak, amellyel az egyetem meg akarunk ismerkedni.

Iskolánk tanulói közül ketten nagyon szeretnék tanulmányainkat a Közgazdaságtudományi Egyetemen folytatni. Eletpályánkat a tanári pályát választottuk.

Tanulmányi eredményünk négy éven keresztül jó, illetve kitűnő volt. Mindeddig azonban nagyon kevés felvilágosítást kaptunk az egyetem életéről.

Szeretnénk bővebben megismerkedni az egyetem belső felépítésével és az egyes szakokon folyó munkával.

Bővebb felvilágosítást kérünk a felvételi vizsgák anyagáról, hogy komolyan felkészülhessünk.

Eppen ezért megkérjük a Közgazdász, segítsen minket. Nagyon szeretnénk, ha a felvételi vizsgán megfelelnénk, s minket felvennének az egyetemre. Ugy gondoljuk, hogy csak ezen az egyetemen és tanulmányaink elvégzése után a gyakorlatban tudjuk legjobban szolgálni szocializmus építő hazánkat.

Zalaegerszeg, 1954 május 19.

Horváth Csaba és Kéményi Károly a Zalaegerszegi Közgazdasági Technikum lezáruló tanulóitól.

Veres Pálné-utcai mosoda dolgozóinak

Több figyelmet, gondosabb munkát!

Egyetemünk hallgatói megbecsüléssel tekintenek azokra az elvtársakra, akik az egyetemen vagy a diákotthonban munkájukkal biztosítják számunkra a zavartalan tanulást. Tudom, nehéz, fáradságos munkát végeznek azok az elvtársak is, akik a Veres Pálné-utcai mosodában dolgoznak. Biztosítják, hogy hallgatóink jelentős részének tiszta legyen a fehérneműje. Mégis szeretnék az elvtársnőktől valamit kérni:

Négy éve járok az egyetemre, de a mosoda részéről ezt a gondos munkát még nem tapasztaltam. Nem hiszem, hogy annak az elvtársnőnek a férje, aki az én pizsamakabátomat vasalta, megköszönje volna az ugyanilyen munkát. Ugyanis az első mosásnál az erősen felyarított 5 gombból négy és felet leválasztalt, négy ing 16 gombjából pedig 3 mosás után csak 9 maradt. Persze, ezeket a

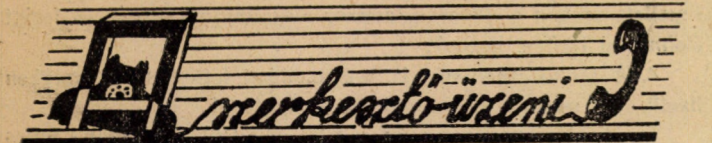
gombokat fel lehet varrni, de az ilyen munka gondatlanul az elvtársra válik. Nem lehet kijavítani azt a 6 inget, amelyből négynek a hátán rozsdás folt éktelenkedik, nyilván a szárítókötél ott maradt nyoma. Gondos munkát a mosás minőségében sem tapasztalunk. Sok fehérnemű csikos, foltos marad.

A hibák nemcsak a mosást végző elvtársnők, hanem az egyetem igazgatóságának, elsősorban Ladányi elvtársnak munkáját, „dicsérik”. Én már nem sokáig, csupán pár hétig maradok, de az utánunk következők nevében is kérem a gondos munkát és akkor biztos, hogy hallgatói társaim a mosoda dolgozóit is jobban fogják munkájuk után megbecsülni.

Eltvársi üdvözlettel:

Onodi János

IV. éves hallgató

Üdvözljük új előfizetőinket, Kőműves Miklóst és Kovács Andort, a zalaegerszegi Közgazdasági Technikum képesítő tanulóit. Kéréseketek teljesítjük.

Lapunk előző számában már közöltük, hogy a Közgazdász a nyári folyamán is megjeleneik. Kérjük a sajtófelelős elvtársakat, hogy a hallgatók nyári címet gyűjtsék össze (egy embernek több címe is

lehet, de mindenképpen tüntessék fel az iven, hogy a különböző helyeken mikortól meddig tartózkodnak. A lapot minden előfizetőnknek tartózkodási helyére küldjük) és juttassák el a Közgazdászhoz.

Kérjük olvasóinkat, hogy a nyári munkájukról, szórakozásukról, a hibákról és eredményekről minket tudósítsanak. Szívesen foglalkozunk panaszainkkal is és ahol lehet segítünk.

Amit az iparvállalati tervezésből tartott

Az iparvállalati tervezés oktatói már lezárították a közel múltban megtartott beszámolókat. A beszámoló azonban alkalmas arra is, hogy megvizsgáljuk a tárgy oktatásában tapasztalt nehézségeket és hiányosságokat, és azok ismeretében tisztázzuk jövővi feladatainkat.

A beszámoló azt előzta, hogy tájékozódást szereztünk afelől, mennyire sajátította el hallgatóink a tárgy eddigi megismert anyagának döntő kérdéseit, alapösszeűgéseit, egy-egyvel a vejeit. Sem az írásbeli, sem a szóbeli beszámolóban nem észleltünk kérdéseket a tárgy oktatásáról, hanem a lényeg ismeretét kutattuk, amely nélkül nem lehet a következő év anyagát megemészteni. Így tehát a beszámoló eredményeként számszerű adatok nem jöhetnek fel a tárgy anyagában sem a hallgatók, sem az oktatók, hogy a tárgy oktatásán kedvezően ítélték meg a tárgy tanulmányi vonatkozású kérdéseit. A hallgatók csaknem 50 százaléka felmentették a szóbeli beszámoló alól, mert zárthelyi dolgozatuk igazolta évközi szemináriumi szereplésük alapján alkotott felfogásunkat, hogy az anyagot megemészték és lényeges tételeit megtanulták. A szóbeli beszámoló 90 százaléka sikeres

volt csak a szóbeli beszámolóra kötelezettek 10 százalékának kell a beszámolót megismételni.

Tekintve, hogy a beszámókkal szemben támasztott követelmények jóval kisebbek a vizsgakövetelményeknél, az említett eredmények nem adnak okot arra, hogy elbizsok magunkat.

Készen állunk arra, hogy a hallgatók szívesen részt vegyenek a tárgyat és érzi, hogy a tanulatnak hasznát is veszi. Az oktatóknak pedig legfőbb törekvésük, hogy még jobban megszerettessék a tárgyat és még közelebb hozzák a hallgatókhoz. Mit kell tennünk ahhoz, hogy ezt elérhessük? 1. Mindenekelőtt el kell osztatnunk a hallgatóknak azt az aggályt, hogy szakadék van az általunk oktatott tervezési módszerek és a gyakorlati módszerek között. A hallgatóknak egyrészt azt hiszi, hogy az általunk ismert módszerek olvannak, amilyeneknek „lenniük kellene” az üzemi módszereknek. Valójában az a helyzet, hogy aránylag csekély szakmai illelzetességűtől tekintve a tanult tervezési módszerek azonosak a tényleges gyakorlati. A nyári termelési gyakorlat majd meggyőzi az elvtársakat arról, hogy ugyanazokkal a módszerekkel terveznek

A Pravda május 19-i száma „Vizsgák a főiskolákon” címmel vezércikket közöl. Az alábbiakban ismertetjük a cikk teljes szövegét:

A mi országunk nagy figyelmet szentel a szocialista kultúra kivirágzásának, a nép szellemi kincsei megsokszorozásának. Erősen tanuskodik többek között a felsőoktatás szakadatlán fejlődése is. Országunk főiskoláin jelenleg több mint félmillió hallgató tanul. Ebben az évben a főiskolák több mint 230.000 szakembert bocsátanak ki és az első évfolyamokra 440.000 hallgatót vesznek fel.

A szovjet főiskolák életében felelősségteljes időszak, a tavaszi vizsgaidőszak kezdődött. A vizsgák megmutatják az eredményeket és világosan feltárják a tanulmányi munka szervezésében ez évben mutatkozó hibákat.

A vizsgaidőszakot megelőzők a beszámolókat egy egész sor tantárgyban. A tapasztalat azt bizonyítja, hogy azokon a főiskolákon, amelyeknek vezetői gondoskodnak arról, hogy a hallgatók idejében tegyék le a beszámolókat, a vizsgák nyugodtabb légkörben és szervezettebben folynak le. Sajnos egy sor főiskolán nem fordítanak kellő figyelmet a beszámolóra, sok hallgató azokat a vizsgákat megelőző napokban teszi le, sőt néha magában a vizsgaidőszakban. Ez volt a helyzet például a téli vizsgaidőszak folyamán a molotovi bányászati főiskolán, az I. sz. moszkvai Állami Pedagógiai Intézet idegennyelvű főiskoláján és néhány más főiskolán.

Igen fontos, hogy megteremt-

Vizsgák a főiskolákon

A szükséges előfeltételeket a hallgatók vizsgákra való felkészítésére. A főiskolák vezetőinek feladata arról gondoskodni, hogy a hallgatók számára megfelelő heliségeket bocsássanak rendelkezésre az önálló tanuláshoz, növeljék az olvasótermek helyeinek számát és megfelelően szabályozzák a könyvtárak munkájának időpontját. A vizsgák összehelyezését feltétlenül úgy kell eszközölni, hogy figyelemmel legyenek az egyes tantárgyak nehézségeire és munkaigényességére annak érdekében, hogy a hallgatóknak ne erőltetett gyorsasággal kelljen felkészülniök a soronkövetkező vizsgára.

Egy sor főiskolán az egyes tantárgyakon összefoglaló előadásokat tartanak, ami feltétlenül hozzájárul ahhoz, hogy a hallgatók a vizsgákra való felkészülés előtt rendszerint tudják az anyagot. Néhány előadó azonban ahelyett, hogy az összefoglaló előadások segítségével felhívja a hallgatók figyelmét a tanult tantárgy központi kérdéseire, ezeket az előadásokat arra használja fel, hogy „betanítsa” a hallgatókat a vizsgalapon szereplő kérdésekre adandó válasza. Ez nem abban az irányban befolyásolja a hallgatókat, hogy az adott tantárgyat alaposan, mélyen elsajátítsák.

A vizsgákon magas, de igazságos követelményeket kell támasztani. Vannak nálunk még „jó” tanárok, akik könnyű szívvel írják be az indexbe még nem érdemelt, túlságosan jó jegyeket. A legutóbbi vizsgaidőszakban a karagandai bányászati főiskolán az általános vegytan vizsgáztatói minden-

nyire igyekeztek „kihúzni” a hallgatókat, akik teljesen elégtelen tudásról adtak tanúságot, azáltal, hogy a legkülönbözőbb kiegészítő kérdéseket tettek fel. Hasonló liberalizmusnak a mi főiskoláinkon sincsen helye.

Másrészt találkozunk olyan vizsgáztatókkal is, akik túlságosan szigorúsággal a vizsgaidő alatt ideges légkört teremtenek és ezáltal megnehezítik, hogy a hallgatók valóságos tudása megnyilvánuljon. Nyugodt, tárgyilagos légkör, a jegyek objektívítése, amely a hallgatók valódi tudásán alapszik, egyike a legfontosabb előfeltételeknek, hogy a vizsgák eredményesen folyjanak.

Helytelenül jár el az a tanár, aki megelégszik a vizsgán a hallgatók formális kikérdésével, anélkül, hogy meggyőződne arról, hogy az illető hallgató milyen mélyen, mennyire önállóan és alkotóan érti a feladott kérdést. Az ilyen hozzáállás a vizsgához a dogmatizmus irányába befolyásolja a hallgatókat. A vizsgáknak nemcsak a hallgatók tudásának a színvonalát kell megmutatni, hanem azt is, hogy ezt a tudást hogyan tudja a gyakorlatban alkalmazni, világosan látja-e annak jelentőségét az életben. A vizsgáztatóknak meg kell követelni a hallgatóktól a programban szereplő kötelező irodalom ismeretét is.

A főiskolák és tanszékek vezetőinek kötelessége naponta figyelemmel kísérni a vizsgák menetét, személyesen résztvenni azokban, a hallgatók felkészülésében mutatkozó hiányosságokból a szükséges gyakorlati következtetéseket is levonni az

oktatási folyamat további megjavítása érdekében. A gyakorlatban sajnos sok esetben nem mindig ez a helyzet. A gorkiji egyetemen a legutóbbi vizsgaidőszak eredményeit csak formálisan értékelték, de nem tanulmányozták. Nem véletlen, hogy a bukások száma az utóbbi három évben itt megkétszereződött és a hallgatók összlétszámának 5—10 százalékát is elérte. Ez arról tanuskodik, hogy az egyetem oktató-nevelő munkájának szervezésében komoly hiányosságok vannak.

A vizsgaidőszak alatt nagy felelősség hárul a főiskolák párt-szervezetére, szakszervezeti szerveire és Komszomol-szervezeteire. Az ő feladatuk, hogy megkössítsék a hallgatókat a vizsgákra való jó felkészülésre, hogy biztosítsák a vizsgázók magasfokú öntudatát és felelősségteljesét. Néhány főiskolán a párt- és szakszervezetek, Komszomol-szervezetek nem foglalkoznak elég alaposan a vizsgák menetével, elnézik a tanulmányi fejelem megsértését, valamint azt, hogy a hallgatók egy része nem helyesen viszonylik a vizsgához. A novocerskai politéchnikai intézet összes fő tanárgyainak vizsgáján a IV. évfolyam vegyipari karának néhány hallgatója nem jelent meg. Ez a felelőtlenség egyenes következménye annak, hogy az intézet hallgatói között végzett nevelő-felvilágosító munka nem volt megfelelő.

A vizsgák — felelősségteljes időszak a hallgatók és a tanárok életében. Mindent el kell követni annak érdekében, hogy a vizsgák szervezeten és eredményesen folyjanak.

A „Szocialista Vasútert”

lap az egyetemi kultúregyüttes celldömlöki szerepléséről

A „Szocialista Vasútert” május 15-i számában cikket közöl egyetemünk kultúregyüttesének celldömlöki szerepléséről. A celldömlöki vasutasok eddigi kultúr munkáját is értékelve, többek között ezt írja: „A jó szakmai munka mellett azonban háttérbe szorult a kultúr munka. Az állomás dolgozói tudják, érzik ezt s ezért legutóbb is újabb kezdeményezéssel próbálták előbbremozdítani a kultúra kátyuba ragadt szerkerét: vendégszerelésre hívták a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem kultúrgárdáját.”

Majd így folytatja:

„Mindjárt le is kell szögezni, hogy a kezdeményezés sikerült. A 73 tagú kultúregyüttes gazdag, színpompás műsort mutatott be és személyesen is átadták tapasztalataikat, mondhatni „munkamódszerüket”.

Együttesünk szereplésének eredményességét igazolja a cikk írójának az a megjegyzése is, hogy: „A május 8-i kultúrest után valóságos felpezsdült a celldömlöki vasutas kultúrellet”.

A Társadalmi Szemle áprilisi száma közölte Szabó Kálmán elvtárs politikai gazdaságtan aspiráns cikkét „A közgazdaságtudományi fellendítésért” címmel.

nagyon foglalkoztatja az a probléma, hogy hol fognak dolgozni, milyen munkakörülmények között, mennyi fizetést kapnak ott.

Most végző hallgatóink munkába július 1-én állhatnak. Elosztásuk tervszerűen történik. Munkahelyüket az elosztó bizottságok javaslata alapján jelelik ki.

Az elosztó bizottságok, amelyekben helyet foglalnak az egyetem és a munkahely képviselői, javaslataikat a következők alapján készítik el:

Abból indulnak ki hogy a hallgatókat úgy osszák el a megadott munkahelyekre, hogy a lehetőséghez képest teljesítsék a hallgatók által kitöltött kérdőívben megjelölt kívánásokat; a hallgatóknak a rátermettségét és tanulmányi eredményét is figyelembe veszik emellett. A javaslatukat megbeszéli a hallgatóval.

A hallgatókkal való megbeszélést a május 17—22 tartó héten kezdték meg és körülbelül két hét alatt fejezik be.

Az elosztó bizottság csak javaslatot tesz, amelyek zömükben már a végleges munkahelyet jelentik a hallgatók számára.

Néhány esetben előfordulhat, hogy az elosztó bizottság javaslatát nem fogadják el. Ezekben az esetekben a hallgató június hónap folyamán tudja meg pontosan, hogy hol fog dolgozni az egyetem elvégzése után.

Többen felvetették, hogy a fizetés, beosztás alacsonyabb,

A negyedéveseinket

mint várták és középiskolai végzettséggel, vagy anélkül magasabb beosztást és fizetést élveznek igen sokan. Ez kétségtelenül igaz, de az egyetemi végzettség nem azonnali osztályvezetői, vállalatvezetői beosztást jelent, hanem:

1. magasabb kezdőbeosztást mint azok kezdőbeosztása, akik nem végeztek egyetemet.
2. Alapot a jobb munkavégzésre és gyorsabb előrehaladásra, mert könnyebben tudja jól ellátni feladatait mint az alacsonyabb végzettségű dolgozó és előrehaladása, munkája eredményessége, további tanulás, képzése alapján lesz gyorsabb általában.

Jellemző arra, hogy két éve végzett közgazdászaink közül, csak elvétve van olyan, akinek még nem léptek elő.

A jelentkezéseknél a tervszerinti munkahelyekkel szemben aránytalanságok tapasztalhatók néhány helyen.

a) Kevesen akarnak vidékre menni, holott a kormányprogram is aláhúzza a vidék fejlesztését. Ide irányítani kell több elvtársat. Az erre irányuló agtációban népevelőink eddig egyoldalúan az áldozatvállalás szükségességét emelték csak ki.

Nem szabad elhanyagolni azt, hogy milyen előnyei vannak a vidéken végzett munkának:

1. Anyagiilag átlagosan nem jelent alacsonyabb fizetést, sőt a vidékemenők gyakran magasabb beosztásokba kerülnek.

2. A vidéki munka sokkal több önálló gyakorlati munkát követel az odamenőktől, és keve-

sebb íróasztal mellett. Negyedéves hallgatóink pedig igen sokszor adtak már kifejezést ilyen irányú kívánásaiknak.

3. Vidéken kevesebb képzett szakember van, ez egyrészt növeli a szükségességét annak, hogy vidékre is menjenek végző hallgatóink közül.

4. A végző hallgatóink jelentős része parasztszármazású, ezek az elvtársak, de más elvtársak is többször mondták, hogy szeretnének az egyetem elvégzése után a mezőgazdaságban segíteni a munkát. Erre elsősorban vidéken van lehetőség.

b) Kevés azoknak a hallgatóknak a száma akik a marxizmus, a polgárd. oktatását vállalják életpályájuknak, a szükségletek ennek többszörösét teszik ki. Itt elsősorban az elméleti munka, az oktatás, nevelés szép feladatát kell ismertetni.

Oktatóknak, pedagógusnak lenni a legszebb feladatok egyike — egyetemi oktatásnak lenni emellett, még azt is jelenti, hogy népgazdaságunk jövő vezetőit kell képezniük, nevelniük pedagógustársaikkal.

c) Kevesen akarnak a KSH-ba menni iparszakosaink közül. Pedig ennek a munkának is megvan a szépsége — a népgazdaság egészének a problémái feltárásában van az itt dolgozóknak komoly feladata.

Meg kell mutatnunk tehát a szépségét ezeknek a munkahelyeknek is, hogy zökkenőmentesen biztosítsuk végző negyedéveseink munkabábelését.

beszámolókat kapcsán érdemes elmondani

számos problémáinak kapcsán adódó elvi kérdések tisztázására.
3. Hozzá kell segíteni hallgatóinkat ahhoz, hogy teljes biztonságra tegyenek szert a vállalati tervek kidolgozásában, a különböző tervek közti összefüggéseket értékelésben, más szóval a tervezés „technikájában”. Eppen ezért a következő félév során kidolgozzanak egy nagy összefüggő vállalati tervpéldát, amelynek alapadatait a félév elején kiadjuk. A szemináriumi foglalkozások keretében fokozatosan építjük fel a vállalat tervét, a termelési tervét, egészen az önköltségi tervig. Ez a mód szer arra is alkalmas, hogy a tervpélda kapcsán a vállalati terv olyan részleteit foglalkozzunk, amelyet már ebben a félévben megismerünk. Az ismétlés bizonyítja, hogy szilárd elvi és gyakorlati bázisra építjük a következő félév anyagát.
Az elmondottak alapján kívánjuk a megnövekedett követelményeket is figyelembe venni, hogy komplex tervezési és szervezési áttekintést biztosítsunk hallgatóinknak, megadva számukra a vállalati munkában szükséges áttekintés, sokoldalú problémamegoldás és a távlati feladatokkal kapcsolatos előrelátás elsajátításának lehetőségét.

KÉRDEZZ — FELELEK

Több dolgozó fordult kérdésel hozzánk: Idén a szakszervezet milyen üdülési lehetőséget biztosít a dolgozóknak?

Közöljük, hogy a SZOT üdülési keretében 53 dolgozót küldhetnek el különböző üdülőhelyekre. Ezenkívül az egyetem Római-parti csónakházában (Bibic-ben), hat kabin áll a dolgozók rendelkezésére egész nyáron. Az egyetemi szakszervezeti bizottság Mátrafüreden két szobát bérelt, ahol körülbelül 28 dolgozó töltheti nyári szabadságát, 25 forintos napi térítéssel.

A dolgozókon kívül a szakszervezet még 10 gyermeket is küldhet üdülésre.

Több elvtársnő kérdésére. akik jogosan panaszkodtak, hogy csak hosszas utánjárással tudnának nyáron munkát kapni, közöljük: a DISZ Központi Vezetőség a lányoknak is szerez munkalehetőséget. A somogyi nagyberekai állami gazdaságba mezőgazdasági munkára mehetnek a lányok. A gazdaság az ott dolgozóknak kosztot üzemáron, táborosított elhelyezést biztosít. Természetesen fizetést is kapnak. Az állami gazdaságról, munkakörülményekről, kereseti lehetőségekről a következő számunkban bővebben írunk. Addig is jelentkezni lehet az alapszervezeteknél.

Örömmel közöljük, hogy az orvosi rendelő mérlege már két és fél hete elkezdte.

Sohase felejtsetek el gyalog járni!

— Riport a negyedéves hallgatók búcsúestjéről —

Négy év izgalmaiban, derűben és borjában összeforrt kollektívák hagyják el nemsokára egyetemünk oly jól ismert teremt és folyosóit. Négy esztendő közös tanár-diák munkája virágzik néhány hét múlva az államvizsgákon s hozza meg gyümölcsét kint a gyakorlati életben.

Fürge, fehérruhás pincérek suhannak az aulában felállított asztalok mellett — amelyek közül szombaton este utoljára ült örsze búcsúzó évfolyamunk nagy, nagy családja. Valóban, család a legjobb kifejezés. Mert eljöttek az oktatók, ismerősök, barátok s azok, akik az ifjú szíveknek oly kedvesek — még a rejtejt „tartalékok” is előkerülnek most s ülnek a fehérruhás asztalok mellett. De a legmeghatóbb az, hogy igen sok végző hallgatónk mellett ott ülnek — reménységeiket nézve — a fekete-fejekendős, egyszerű édesanyák, őszbeborult édesapák. Itt ezen a nagy család vacsoráján látható meg — ha végignézel az arcon, hogy az egyetemünket elhagyó új értelmiség vér a nép véréből, hús a nép húsból.

Az izletes vacsora után az I-es előadóban kezdődik meg a „hivatalos búcsúztatás”. Bizony macskakörömbbe kellett tenni a két szócskát, mert sokkal másabb ez a búcsúztatás, mint a régebbiek. Egyszerű, frázismentes, meleg. Az emberhez, az egyénhez s rajta keresztül a közösséghez szól Illés elvtárs, a PB titkárnak búcsúztatója. Utána László elvtárs rektorhelyettes emelkedik szólásra. Ő sem búcsúzik „hivatalosan”, csak a tapasztaltabb, idősebb elvtársak nevében beszél s tanácsokat ad. Olyan tanácsok ezek, melyek a lány kalácsnál is többet érnek. „Mindvégig a dolgozó nép érdekeit szem előtt tartva, harcolni kell a középserűség, az újat elgáncsoló ellen” — mondja — s így lesz egyre több mosolygós arc ebben az országban.” — De tanácsai közül legfontosabb az, hogy a hivatali előszoba, személyautó sohase szedjéte meg azokat a hallgatókat, akik eléri. Sohase szabad elfelejteni, kik küldötték őket az egyetemre, kik áldoztak értük... s ha ezt nem felejtik el, mindig tudnak majd gyalog járni az egyszerű nép között.

Búcsúzó negyedéveseink nevében Lötkös János iparszakos hallgató beszélt. Megköszönte pártunk és kormányunk támogatását s professzorainknak, tanáreseideinknek azt, hogy megtanították őket a gazdasági vezetés egyes tudományaira. Lötkös elvtárs beszélt az egyetemen eltöltött évekről s arról, hogy végzőink csak a szépre emlékeznek vissza s a gyakorlati életbe kikerülve, nem vallanak szégyent! E szavainál kitört a taps s a köz-

zönség tapsvihara között egyetemünk zászlóira — a III. éves kiküldöttnék átadva — búcsúszalagot kötöttek végző diákjaink.

Humoros kultúrmasor következett a rövid búcsúztatás után. A hallgatóság végignevette, vagy inkább végighatározta az ötletekkel, ötletekkel s egyben igen mély kritikai érzékről tanuskodó rövid jeleneteket. A szatíra igaz, túloz, mégis e kultúrmasor keretében, ha felnyitva is, több olyan visszasságra mutatott rá, melyeknek gyors megszüntetése egyetemünk vezetőségének lesz feladata.

A szellemes, könnyeket kicsaló humor megmutatta negyedéveseink bátorhangú bírálatát s ezt nekik tovább kell fejlesztenie. Azonban egyes jelenetek, de különösen az utolsó szám, a „Falanszter” mondanivalója Illés elvtárs búcsúztatójában mondottakat hűzta alá — azt, hogy bizonyos fokú cinizmus is jellemzi az évfolyamot.

Végző barátaink gondoljotok arra, amit Kossuth mondott: „Kétekedni annyi, mint elbukni, hinni annyi, mint győzni!” E mélyértelmű, nagyon igaz mondással menjetek ki a gyakorlati életbe.

Mi, itt a lap hasábjain az egyetem alsóbb évfolyamú diákjainak nevében államvizsgátohoz és további munkátohoz sok sikert kívánunk!

MEGJEGYZÉSEK EGY VITÁHOZ

A félév elején a „Közgazdász” vitát indított a DISZ-bizottság kezdeményezésére a „Nagyobb bátorságot és nyíltságot...” című cikkel. A vita célja az volt, hogy hozzájáruljon a legfontosabb egyetemi problémák tisztázásához, az őszintébb légkör megteremtéséhez.

A vitában elsősorban két kérdéshez szölkáltak hozzá.

Bírálat érte a „politikai gazdaságtan” és „pénzügy” szak tematikáját. Mindkét cikk alaposan és tárgyilagosan elemzte a szak problémáit és javaslatokat tettek a meglévö hibák kijavítására. Ennek köszönhető, hogy a bírálatokat az egyetem vezetősége és az illetékes tanszékek szívesen fogadták, söt Nyilas elvtárs megírta, hogy a javaslatokat a jövővi tematikák összeállításánál figyelembeveszik. Ez a vita mindenesetre sokban különbözött a lapunkban öszel folytatott vitától, ahol a sokszor feleltlen bírálatokat nem önkritikus válaszok követték.

A hozzászölkö nagyobb csoportja kulturális kérdésekröl írt. Ez öszefüggött a kultúra iránt megnövekedett általános érdeklödéssel, amely már a februári DISZ-taggyűléseken is megmutakozott. Több hozzászölkö figyelmeztetett azonban arra is, hogy a művelödéés nem kampányfeladat. Sajnos sokan annak tekintik.

Szentes elvtárs hozzászölkésében az ifjúsági egység megteremtésének egyik eszközté éppen a művelödéésben látja. Ebben igaz van. Sokan azonban a „kultúrmasort” csak a mozgalmi munka egyik eszközének és reszortjának tekintik. A multkoriban egy taggyűlési hozzá-

szölkásban például, a következöket mondta egy elvtárs: „... azért olvassunk regényeket, mert azok nevelnek bennünket, hozzájárulnak szocialista öntudatunk kialakításához”. Ez meglehetősen korlátozt szemlélet. Az emberek elsősorban nem azért olvasnak, mert „nevelödni” akarnak, hanem mert szörakozást, örömet találnak benne, mert úgy érzik, hogy szellemi szükségletük. Természetesen szörakozáson nem ugyanazt érti mindenki. Aki például csak ponyvákat olvas, (sajnos sokan vannak), talán még soha sem érezte azt a sokszor felejtethetlen élményt, amit egy igazán jó könyv elolvasása jelenthet. Egy jó könyv, szöndarab, vagy film hősei sokáig velünk élnek, mint közeli ismerösök, gyakran választ adnak saját problémáinkra. S aki így olvas, a szörakozás mellett sokat tanul is, s csak akkor tart egy könyvet jónak, amikor úgy érzi, hogy valami újat, maradádot kapott, nem csak pillanatnyi „kikapcsolódást”.

A művészet nevelöszerepe legtöbbször nem közvetlenül jelentkezik, mint az olvasó előre megfontolt célja, hanem, mint a jó mű hatása. Amikor valaki leül olvasni, vagy színházba megy, nem azért megy, hogy „megneveljék”. Egyébként az sem véletlen, hogy az előbb idézett elvtárs, mint köztudomású, csak szakkönyveket olvas és szépirodalmat nem. Mindennek az a gyakorlati jelentősége, hogy a kultúrát csak úgy tudjuk megszerettetni, ha olyan műveket ajánlunk, amelyek megfelelnek a nagyon is különbözö ízlésű, érdeklödéésű embereknek.

A DISZ kultúrmasorja egyáltalán nem öncél, nem is csak arra szolgál, hogy a DISZ-munkát tegye tartalmasabbá, hanem — mint ahogy az egész DISZ-munka — arra szolgál, hogy a fiatalok életét tegye szebbé, gazdagabbá.

A vita eredményes volt. Azonban a megvitatót kérdések köre és a vitában résztvevök száma egyaránt szűk maradt. Lapunk arra törekszik, hogy mindenkiem helyét adjon szabad véleménynyilvánításra, s a lezajlott vita további bátorításul szolgálhat.

FILM

VASÖKLÜ BOGDÁN

A szovjet filmművészet alkotása Ukrajna népének harcairöl a lengyel pánok uralma ellen.

A film itt-ott egy kis hibával, de mégis nagyszerűen mutatja be az ukrain paraszto küzdelmeit, önfeláldozó tetteit. Nagyszerűek „Vasöklü” Bogdán — a parasztvezér; az

Levél a szerkesztöséghez

Kedves elvtárs!

Néhány sorban el szeretném mondani Neked véleményem a „Búcsúbál” műsöröröl. Erröl érdemes beszélni, hisz a „Búcsúbál” már hagyomány az egyetemen és mi „öreg” végzett hallgatók is örömmel — és talán kicsit meghatódva — vesszük kezünkbe a „Búcsúbál” meghívóját.

Az idej műsör érdekes volt. Igaz, gyakran lehetett rajta nevetni, volt benne sok szellemes ötlet, egy-két ügyesen megírt darab, egy-két sikerült jelenet.

Nekem a műsör egyes jeleneteinek a hangja nem tetszett: „művészi”, sürített formában fejezte ki nem egyszerűen a cinizmust, elvtelen gúnyolódást, ami sajnos, jónéhány negyedéves viselkedésére sokszor volt jellemző az idén. Egy-két példa:

„Káderezés”-jelenetben szerepel egy munkásfiatal. Okos, megnyerö stb. Vele szemben a funkcionáriusokat — s nyugodtan mondhatjuk a pártot — az „éber” Fűrész főkáderes és a talpnyaló, „nem-tudom-hogyhívják” alkáderes képviseli. Ez a két csirkefogó a munkásifit minden különbözöbb lelkismeretfurdalás nélkül elfűrészeli.

Elég hosszú ideig dolgoztam az egyetemen, mint pártfunkcionárius, többek között a pártbizottság káderosztályán is, egy évig tagja voltam a pártbizottságnak. Sok-sok hibát követtünk el munkánkban, s ha ezeket szatirikusan, eltorzítva emlékeztünkbe idézik, még ha csipne is, senki nem érezné magát megbántva. De élitélem, hogy a jelenet az egyetemi pártfunkcionáriusokat ellenséges, munkáskádereket kinyíró figuráknak rajzolja meg.

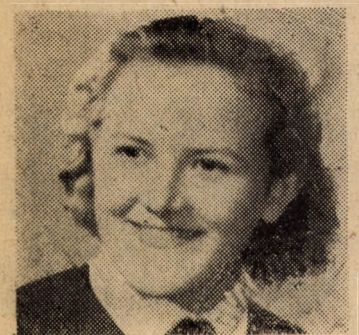
Az egyetem tanárai is követték el hibákat. Azt sem lehet még mondani, hogy igen magas színvonalú az egyetemen a tudományos munka. De nem tudom, mit szölkáltak a tanár elvtársak — akik között néhány pártunk régi harcosa, Kossuth-díjas — a „Falanszter” tudósának ahhoz a kijelentéséhez, hogy: „dokens akartam lenni, s lettem tulok”. (Ezt a durva sértegetödézt még szép verses irodalmi formában mondták el.) Még lehetne egy-két hasonló dolgot említeni, de nem szükséges.

Súlyos hibának tartom, hogy a pártbizottság nem nézte meg a műsört. Nem kell „esztétikailag” elemzeni a szatíra műfaji törvényeit, nem kell különbözöbb politikai „kitértekelés”, hogy megállapíthassuk: a műsör sokszor nem szatirikus, hanem destruktív volt.

Elvársi üdvözléttel: Nemes Frigyes

SPORTHÍREK

* A röplabdacsapat két legutóbbi mérközésén változó sikerrel szerepelt. A Vasas csapatától, a bajnok-

Ullmann Irén

ság többszörös második helyezettjöl 3:1 arányban vereséget szenvedett és a VTSK együttesétöl 3:0 arányban vereséget szenvedett.

A női csapat a Bp. II. osztályban szerepel és kezdettöl fogva felfelé ivelő formában mérközök. Mérközéselt egy kivétellel mindet megnyert. Mind a csapat játéka és küzdö-

Kovács Mária

szelleme terén, mind pedig az egyéni felkészültséget terén igen nagy fejlődés tapasztalható. Különösen kiemelkednek Ullmann Irén, Tóth Paula, és Kovács Mária, de mindannyian lelkesen kivesszik részüket mind a Boér Jenö által szakszerien vezetett edzésekböl, mind pedig a mérközésekböl.

Tóth Paula

Az eddigi szereplés alapján a csapat a bajnokság egyik komoly esélyese.

Felhívjuk a sportkör figyelmét arra, hogy a női röplabdacsapat komoly felszerelésiállnyal küzd, s így sem az edzéseket, sem pedig a mérközéseket nem tudják technikailag szemponból megfelelelően lebonyolítani. Igéretet a csapat már többször kapott, de jó lenne, ha ez valósággy válna, a szükségesen kívül a követeleést a csapat egyszerű szereplése is indokoltá teszi.

A labdarúgócsapat legutóbbi eredményét: Kg Haladás—Cementipari V 2:2. Kg Haladás—Kínizsi Tei 10:0.

A férfi kosárlabdacsapat legutóbb a vele holtversenyben első helyen álló Petöfi csapatával mérközött és 53:36 arányban vereséget szenvedett. A B-csapat a Radiátor ellen 100:44, a női pedig a Gyógyfürdök ellen 31:26 arányban gyözött.

Az asztalitenisz-csapat folytatta megkezdett jó szereplését és elmúlt két mérközésből is gyöztesen került ki. Nem egészen kifözstalan a tartalékcsoapat szereplése és ezzel kapcsolatban megjegyezzük, hogy az edzőnek a második csapattal is foglalkoznia kell, viszont az is szükséges, hogy a versenyzök az edzéseken és nem utolsósorban a mérközéseken rendszeresen és pontosan mezeiellen jenek.

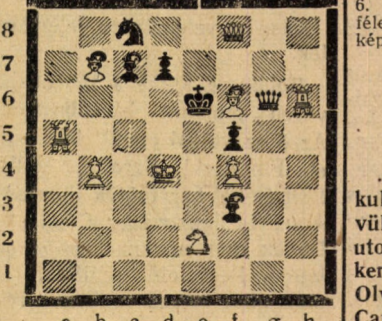
Eredmények: Kg Haladás—Pénzügyörök 11:4. Kg Haladás—Bp. Bányász 11:7

SAKK

A Közgazdász hatfordulós feladványfejtö-versenyt indít. A legjobb megjelöket könyvjutalomban részesítjük. Nyári szünetben a megjelöteket postán is be lehet küldeni a Közgazdász szerkesztöségbe. Beküldési határidö a lap megjelenéseltöl számított 10 nap.

Elsö feladványunkat alább közöljük:

I. feladvány.

mat két lépésben. (beküldte Fodor Géza)

Válasz Nyitrai elvtárs kérdésére. Az I. sz. feladványt hibásan közölkö: b5-ön ugyanis egy gyalog áll, ezért van két megoldás. Nyitrai elvtárs megoldását elfogadtuk. Kérésének megfelelelően feladványaink színvonalát fokozatosan emeljük.

HÍREK

A Központi Statisztikai Hivatal és a Statisztikai tanszék május 18-án ankétot tartottak „Statisztika tárgya és feladatai” címmel. Redéi Jenö elvtárs előadásához — többek közt — hozzászölköt dr. Theiss Ede egyetemi tanár. A vitában felszólkot Fogarasi Béla rektor elvtárs. A vitát Péter György elvtárs, a Statisztikai tanszék vezetője vezette.

Örömmel hallottuk...

... hogy a „Müvelö magad”, kultúrmasor hirodója rendkívüli kiadásban ismertette az utolsó bérleti hangverseny-eset keretében előadott számokat. Olvastuk Csajkovszkij „Olvas Capriccio”-jának, Debussy „Egy Faun delütanja”-nak, Mendelssohn hegedüversenyének, Rossini „Tell Vilmos”-nak, Liszt Ferenc „Les Preludes”-nek rövid ismertetőjét, amely nemcsak az általános műveltségünk fejlesztése, hanem a hangverseny keretében hallott művek megértése szempontjából is fontos. A teltház szívesen fogadta a röplapot...

... hogy a bérleti hangverseny egyetemünk énekara az állami hangversenyzenekar kíséretében, Gáti László vezényleselvel Verdi: Trubadur címü operájának „Cigánykörös”-át énekelte nagy sikerrel...

... hogy egyetemünk az angol-magyar mérközésre 60 jegyet kapott...

BÓKAI JÁNOS

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	K
12						13			14		
15						16					17
18	19	20	21		22				23		24
25					26				27		28
29					30	31			32		
33					34			35	36		37
38					39			40		41	
42					43			44		45	
					46			47			
48					49			50		51	
52					53			54		55	
56					57			58		59	
60					61			62		63	
64					65			66		67	
68					69			70			

1882-ben született Bókai János, a híres magyar orvos. Haladó szellem miatt sokan támadták. Szakadatlanul dolgozott, s igen értékes tudományos műveket, cikkeket írt. A korra jellemző, hogy műveit igen nagy méltányolással fogadták, de nem volt tagja a Tudományos Akadémiának.

Vízszintes: 1. Ez volt Bókai János. 12. Ausztráliai állat. 13. Cékla közepé. 14. Függs. 15. Híres olasz hegedükesztö. 16. Kiserlet. 17. Kettösbeti. 18. Az ellenérték. 21. Névelövel: virág része. 22. Dunántüli vármegye. 24. Régi hangszer. 26. Rovat a csekkönyvből. 27. Névelövel: nyelvtani fogalom. 29. Nagyön élénk színben pompázik. 30/a. Vissza: diákszölkö rövidítve. 32. Nagy magyar költö. 33. Szavazat latinul. 34. Rab — öszvevízsa. 35. Korszak. 37. Vissza: számáhang. 38. Z-el az elején — francia regényírö. 39. Bécsi állatkertek. 40. Öreg — viszafelé. 42. Nacl. 43. Nagyön gyorsan szed. 46. Vissza: astozik. 49. 1852-ben lett Bókai az egyik kórház... 52. Nagyön izmos. 53. Zeus felesége. 56. Lord mássalhangzó. 57. A jugoszláv nép arulója. 59. Férfinev: ... 60. Bányarész. 62. Névelövel — acélnemesítö fém. 64. Ek Antal. 65. Romeo és Júlia c. darab egyik szereplöje. 67. (az első kocka üresen marad) Számos műve jelent meg Bókainak, így... 68. Vízszintes 1. folytatása. 69. Idegen helyeslés. 70. Névelö

Függöleges: 1. L-el az elején — tibeti háziállat. 2. Szölkö beceneve. 3. Mezögazdasági munkát végzö. 4. Vissza: néhány fafagy. 5. Női becenev: (y-i). 6. Félaütö. 7. Rozsdaszínü, galambféle madarak. 8. Hordozható szentkép. (y-i). 9. Német folyó. 10. Mol-

nár László. 11. Szélfhárfa. 16. Flettner mérnök szélfhárfa. 18. Ebben jelentek meg Bókai írásai... 19. Elettannal foglalkozó tudomány, de nem egészen! (Névelövel). 20. Kézszölvöszék. 22. Svájci szabadsághös. 23. Mátka. 25. AIS. 28. Rákosi elvtárs szölköhelye. 30. Jelenleg is élö magyar író — névelövel, keresztnevének kezdöbetüjével. 31. U. a. mint a vízsz. 52. 34. Vissza: robbanóanyag. 34/a. Névelövel: bársönyifa. 35. Kötszö. 36. Vajjon — állami jövedelem? 39. ZAF. 41. Férfinev. 44. Véd-

delmez. 45. Nagyön nagyon régi fohász. 47. Vizes bor. 48. Névelövel: dunántüli folyó. 50. Azon a helyen lakik. 51. Vissza: polgári közigazdász (a-y). 54. Alkoholfajta. 55. Jugoszláv és török változó — vissza. 58. OATI. 61. Öszve-vissza-télen üztelt. 62. Panasz közepén! 63. Föltöndér — vissza. 66. Orosz helyeslés. 68. Iga-vonó állat.

Rejtvenyversenyünk II. fordulöja — beküldendök a vastagon szedett sorok! Rimöczi Károly.

Hogyan segítik elő az alapszervezetek a III. évfolyam sikeres vizsgázását?

A VII., VIII., IX. alapszervezetek a vizsgák előtt DISZ-taggyűlést tartottak. A gyűlések célja a vizsgákra való felkészülési problémáinak megbeszélése volt. A gyűlések nem sikerültek a legjobban. A hallgatóság nagy része nem jelent meg. Pl. a IX. alapszervezet meg sem tartotta a taggyűlést, mert a tagságnak csak kb. 15 százaléka volt jelen.

Ezek a taggyűlések pedig igen fontosak lettek volna. Alkalom nyílt volna a hallgatóság számára a jegyzettel, a tanulási kapcsolatos problémák közös megbeszélésére. Több csoportban ezt a megbeszélést csoportgyűlés formájában megtartották és ezeken az alapszervezetek vezetöégi tagjai is résztvettek.

A csoportokban megbeszéltek, hogyan fognak az egyes vizsgákra felkészülni, milyen tárgyakból van szükség ismétlökonferenciára, kiknek kell segítséget nyújtani a tanulásban, stb.

Az alapszervezetek igyekeznek szorosabba füzni kapcsolataikat a tanszékekkel. A tanszékek

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közigazdász-tudományi Egyetem párt- és DISZ-bizottságának, egyetemi tanácsának és szakszervezeti bizottságának lapja.

Szerkeszti: a szerkesztöbizottság
Felelös szerkesztö: Illés János

Szerkesztöség:
Budapest, IX., Dimi:rov tér 8. II. 224
Telefon: 186-850, 192 mellék

Kiadja:
a Budapesti Lapkiadó Vállalat
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Szikra Lappnyomda
Budapest, VIII., Röck Szilárd-ut. 1
Felelös, vezető: Kulcsár Mihály